

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2019, în privința inculpatului

Bundiuc Valeriu XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>14.10.2017 – 17.01.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>11.02.2019 – 04.12.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>03.03.2020 – 20.05.2020.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 17 ianuarie 2019, Bundiuc Valeriu a fost condamnat în baza art. 199 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 650 unități convenționale, ce constituie 32.500 lei și în baza art. 199 alin. (2) lit. c) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 1 an și 6 luni închisoare și amendă în mărime de 650 unități convenționale, ce constituie 32.500 lei, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 17.01.2019.

2. Instanța de fond a constatat că la începutul lunii august 2017, inculpatul Bundiuc V., aflându-se la domiciliu său, din XXXXXX, XXXXXX X, având intenția dobândirii bunurilor obținute pe cale criminală, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient

survenirea acestora, fără o promisiune prealabilă, a procurat de la Revenco M. și Țarălungă V., *contra sumei de 200 lei*, o șurubelniță electrică, un polizor unghiular și un perforator, bunuri care au fost sustrase de către Revenco M. din gospodăria lui Preida O., situată în XXXXXX, XXXXXX X, bunuri despre care știa cu certitudine că au fost obținute pe cale criminală.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 199 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca dobândirea fără o promisiune prealabilă, a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, acțiuni *săvârșite sub formă de îndeletnicire*.

Tot el, la 03 septembrie 2017, în jurul orelor 11.00, aflându-se în regiunea pieței agricole din centrul or. Soroca, având intenția dobândirii bunurilor obținute pe cale criminală, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, fără o promisiune prealabilă, a procurat de la Borodaci S. *bunuri în valoare de 115.100 lei*, și anume: 10 monede din aur originale cu chipul țarului rus Nicolai al II-lea – 40.000 lei; un inel din argint cu chipul prințesei egiptene Nefertiti – 1750 lei; un cuțit de vânătoare în husă, cu inscripția pe lamă „Olsztyn” – 1500 lei; o husă pentru brățări căptușită cu material de culoare roșie - 200 lei; un lanț din aur împletit – 15.000 lei; 4 brățări confecționate din perle de culoare albă - 3000 lei; o pereche de cercei din aur – 2500 lei; 5 mărgelile confecționate din perle - 7500 lei; 3 brățări din aur – 24.000 lei; un pandantiv din argint cu semnul zodiacal Vărsător – 2000 lei; o insignă a Institutului de medicină – 100 lei; un lanț din argint pentru femei – 1600 lei; un lanț din argint pentru femei – 1800 lei; o pereche de cercei din argint – 1700 lei; o cruciuliță din aur – 2000 lei; un lanț bărbătesc din argint - 3000 lei; o pereche de cercei din aur cu piatră străvezie – 1500 lei; un inel din metal alb cu piatră albastră-verzuie în preț de 1000 lei; un inel din argint – 500 lei; un inel din argint în formă de spirală - 400 lei; un inel din argint în formă de șarpe - 500 lei; un cercel din argint în formă de lanț – 300 lei; un lanț din metal pentru ochelari – 100 lei; o încheietoare pentru haine din metal - 50 lei; 5 lanțuri pentru haine și un nasture - 100; două lanțuri pentru haine și un nasture - 100 lei; un lanț din metal gri cu o monedă la capăt - 300 lei; încheietoare din metal gri-cafeniu - 100 lei; un pandantiv din aur în formă de frunză – 2000 lei; un fragment din brățară din aur - 500 lei, bunuri despre care știa cu certitudine că au fost obținute pe cale criminală.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 199 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca dobândirea, fără o promisiune prealabilă, a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, acțiuni săvârșite în proporții mari.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că în august 2017, la el la au venit Țarălungă V. și Revenco M., ultimul propunându-i spre vânzare un polizor unghiular, o șurubelniță electrică și un perforator. I-a spus că bunurile îi aparțin și a solicitat 200 lei, nu i-au apărut suspiciuni că lucrurile puteau fi sustrase. La 03.09.2017, Borodaci S. i-a propus să procure 10 monede din aur, bijuterii din aur, argint și perle și un cuțit de vânătoare. I-a achitat 300 lei și i-a spus să vină la el pentru a-i transmite suma de 300 dolari SUA, cu ce ultimul a fost de acord. Borodaci S. i-a spus că bunurile îi aparțin. Nu a procurat de la acesta toate bunurile pe care le avea. Peste o lună s-au prezentat colaboratorii de poliție, care au efectuat percheziție, în cadrul căreia benevol a predat bunurile cumpărate de la Borodaci S.

Totodată, vina inculpatului este dovedită integral prin probele administrate.

Astfel, a fost constatat că la începutul lunii august 2017, Bundiuc V., aflându-se la domiciliul său situat în XXXXXX, XXXXXX X, fără o promisiune prealabilă, a dobândit prin procurarea de la Revenco M. și Țărălungă V., contra sumei de 200 lei o șurubelniță electrică, un polizor unghiular și un perforator, bunuri care au fost sustrate de Revenco M. din gospodăria lui Preida O., situată în XXXXXX, XXXXXX X, despre care știa că au fost obținute pe cale criminală.

Tot el, la 03 septembrie 2017, în jurul orelor 11.00, aflându-se în regiunea pieței agricole din centrul or. Soroca, fără o promisiune prealabilă, a dobândit prin procurarea de la Borodaci S., bunuri în valoare de 115.100 lei, ce constituie proporții mari, despre care știa că au fost obținute pe cale criminală.

Vinovăția inculpatului în comiterea faptelor prejudiciabile a fost confirmată prin declarațiile martorilor Țărălungă V. și Revenco M., că în una din zilele lunii august 2017, au mers la domiciliul lui Bundiuc V. și i-au propus să procure instrumente electrice, comunicându-i că aceste bunuri au fost sustrate din gospodăria unei familii de romi. Inculpatul a procurat aceste bunuri contra sumei de 200 lei, totodată, asigurându-se că Țărălungă V. și Revenco M. sunt persoane de încredere, care nu vor denunța acest fapt.

Prin sentința Judecătorei Soroca din 28.11.2017, Borodaci S. a fost condamnat, inclusiv în baza art. 186 alin. (5) Cod penal pentru furtul comis din domiciliul lui Belous M., unde s-a constatat că valoarea bijuteriilor sustrate constituie suma de 115.100 lei, bunuri care ulterior au fost vândute inculpatului contra sumei de 300 dolari SUA.

Ori, a fost confirmat că inculpatul în cadrul dobândirii bunurilor de la Revenco M. și Țărălungă V. și de la Borodaci S. cunoștea că ele au fost obținute pe cale criminală. Revenco M. și Țărălungă V. nemijlocit i-au comunicat acest fapt inculpatului, iar în cazul procurării bunurilor de la Borodaci S., cunoașterea provenienței ilicite a bunurilor rezultă din prețul exagerat de redus cu care au fost procurate bijuteriile - 300 dolari SUA, valoarea lor reală constituind 115.100 lei. Mai mult, potrivit declarațiilor colaboratorilor de poliție participanți la percheziție, inculpatul le-a comunicat că costul unei monede din aur, din cele zece procurate, constituie suma de 100 dolari SUA. La fel, cu preț exagerat de redus, inculpatul a procurat instrumentele de la Revenco M. și Țărălungă V. la preț de 200 lei, pe când valoarea lor reală constituia suma de 4600 lei. Altă împrejurare care demonstrează că inculpatul a cunoscut că bunurile procurate au fost dobândite pe cale criminală, este imposibilitatea evidentă ca Borodaci S. să dețină în mod legal o cantitate atât de mare de bijuterii (inclusiv de anticvariat), deoarece ultimul face parte din categoria persoanelor social vulnerabile, nu i-a prezentat careva dovezi că bijuteriile îi aparțin (cecuri, cutiile de ambalare a bijuteriilor), le-a adus într-o sacoșă să le vândă la piața centrală, deși putea să le vândă la lombard cu preț mult mai mare.

Trezesc dubii și afirmațiile inculpatului că nu-l cunoaște pe Borodaci S., însă ultimul în ședința de judecată a confirmat că, anterior cazului dat, i-a mai vândut careva monede vechi inculpatului, iar Țărălungă V. a declarat că în luna august 2017 inculpatul a refuzat să procure un telefon de la Borodaci S., pe care l-a procurat el, împrejurări ce demonstrează că inculpatul și Borodaci S. se cunosc de mai mult timp și că ultimul i-a mai vândut bunuri inculpatului.

Totodată, calificarea juridică a acțiunilor inculpatului efectuată de acuzare nu și-a găsit confirmare în ceea ce privește aplicarea semnului calificativ *sub formă de îndeletnicire și acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari*.

Ori, pentru a califica acțiunile inculpatului cu circumstanța agravantă *sub formă de îndeletnicire* este obligatorie întrunirea următoarelor condiții: 1) repetarea a cel puțin trei ori a infracțiunii de dobândire sau comercializare a bunurilor despre care se știe cu certitudine că au fost obținute pe cale criminală; 2) făptuitorul nu a fost condamnat nici pentru una din infracțiunile care formează repetarea; 3) nu a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală pentru aceste infracțiuni; 4) dobândirea sau comercializarea bunurilor despre care se știe cu certitudine că au fost obținute pe cale criminală reprezintă pentru făptuitor singura sau principala sursă de venituri.

Însă, în acțiunile inculpatului nu a fost constatată prezența condițiilor obligatorii stipulate la pct. 1) și 4), iar acuzarea nu a prezentat careva probe în acest sens, calificând acțiunile inculpatului în mod declarativ, urmând a fi exclusă din învinuire circumstanța agravantă *sub formă de îndeletnicire*.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 1233 din 09.11.2016 a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, în mărime de 5600 lei.

Astfel, pentru calificarea acțiunilor făptuitorului în baza art. 199 alin. (2) lit. c) Cod penal, este necesar ca valoarea bunurilor dobândite să depășească suma de 112.000 lei, iar pentru calificarea acțiunilor în baza art. 199 alin. (3) Cod penal valoarea bunurilor dobândite ilegal urmează să depășească suma de 224.000 lei.

Potrivit sentinței Judecătoriei Soroca din 28.11.2017, valoarea totală a bunurilor sustrase de Borodaci S. din domiciliul lui Belous M. constituie suma de 224.520 lei, inclusiv, valoarea bijuteriilor constituie suma de 115.100 lei. Martorul Borodaci S. a confirmat că i-a vândut toate bijuteriile inculpatului, care ulterior au fost predate benevol de ultimul colaboratorilor de poliție în cadrul percheziției. Însă, acuzarea, în lipsa unui temei juridic și bazei probatorii, i-a înaintat învinuirea lui Bundiuc V. pentru dobândirea fără o promisiune prealabilă a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari, adică a dobândit bunuri în sumă de 224.520 lei. Acuzarea și-a bazat poziția sa la agravarea învinuirii inculpatului pe sentința Judecătoriei Soroca din 28.11.2017 prin care Borodaci S. a fost recunoscut vinovat pentru furtul bunurilor lui Belous M. în sumă totală de 224.520 lei. În cadrul urmăririi penale nu a fost constatată soarta și depistate celelalte bunuri sustrase de Borodaci S., în afară de bijuterii. Ele nu au fost depistate la domiciliul inculpatului și nici Borodaci S. nu a declarat că i-a vândut acestuia alte bunuri în afară de bijuterii în asortiment și un cuțit de vânatoare. Mai mult, prin ordonanța de punere sub învinuire din 08.08.2018, Bundiuc V a fost învinuit că ***a dobândit prin procurare de la Borodaci S. bani în sumă de 3600 lei***, ceea ce constituie o absurditate și demonstrează că învinuirea a fost transcrisă din ordonanța de învinuire a lui Borodaci S. în cauza penală privind furtul comis de la Belous M. Deci, a fost constatată fapta de dobândire fără o promisiune prealabilă a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, acțiuni săvârșite în proporții mari, deoarece valoarea bunurilor (bijuteriilor) dobândite constituie suma de 115.100

lei, din învinuirea înaintată lui Bundiuc V. urmând a fi exclus calificativul *acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari*, cu recalificarea acțiunilor inculpatului.

Conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului.

Astfel, din analiza probelor administrate, cercetate sub aspectul eficienței prevederilor art. 26, 27, 93-101 Cod de procedură penală, urmează a recalifica acțiunile inculpatului pe episodul procurării bunurilor de la Revenco M. și Țarlungă V. din art. 199 alin. (2) lit. b) Cod penal în baza art. 199 alin. (1) Cod penal, ca dobândirea fără o promisiune prealabilă a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, iar pe episodul procurării bunurilor de la Borodaci S. urmează a fi recalificate din prevederile art. 199 alin. (3) Cod penal în baza art. 199 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca dobândirea fără o promisiune prealabilă a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, acțiuni săvârșite în proporții mari.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 76 Cod penal, că inculpatul a comis, cu intenție, la scurt timp, o infracțiune ușoară și una mai puțin gravă, se caracterizează pozitiv, la evidență la medicul narcolog sau psihiatru nu se află, circumstanțe atenuante și agravante n-au fost stabilite, că nu și-a făcut concluziile de rigoare despre comportamentul său antisocial, de atitudinea lui în timpul și după consumarea infracțiunilor, concluzionând că pentru corectarea și reeducarea acestuia este absolut necesară privarea de libertate, aceasta fiind o pedeapsă echitabilă.

În același timp, instanța a statuat că potrivit art. 227 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Ori, cheltuielile judiciare solicitate de procuror în mărime de 16,18 lei, pentru rechizite de birotică folosite în cadrul urmăririi penale sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale la discreția organului de urmărire penală în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, acestea fiind achitate din bugetul de stat, urmând a fi respinsă solicitarea privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

3. Procurorul în Procuratura raionului Soroca, Alexandru Cebanciuc, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 199 alin. (2) lit. c) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, art. 199 alin. (3) Cod penal la 4 ani închisoare, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, a-i stabili pedeapsă definitivă de 5 ani și 5 luni închisoare, cu încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 28 lei.

Apelantul a invocat că în cadrul judecării cauzei penale a fost constatat că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 199 alin. (3) Cod penal, ca dobândirea

fără o promisiune prealabilă a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari, deoarece acesta a dobândit fără o promisiune prealabilă bunuri în proporții deosebit de mari, despre care a știut că au fost obținute pe cale criminală, fapt confirmat prin materialele cauzei penale, inclusiv declarațiile martorului Borodaci S., care a declarat în repetate rânduri că i-a realizat inculpatului toate bunurile pe care le-a sustras din gospodăria lui Belous M., fiind condamnat pentru acest fapt în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, ca furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în încăpere și în proporții deosebit de mari.

În același timp, a fost stabilit și faptul că inculpatul își desfășura activitatea neoficială în piață, unde Borodaci S., după comiterea furtului, l-a găsit pentru a-i realiza bunurile sustrate, inclusiv a articolelor de aur la un preț redus, fiind o sursă de bază de venituri a acestuia, iar Țarălungă V. împreună cu Revenco M., știind cu certitudine că inculpatul procură la un preț redus bunuri folosite, inclusiv sustrate, s-au deplasat la domiciliul acestuia, unde i-au realizat aceste bunuri, fiind confirmată forma de îndeletnicire a inculpatului, agravanta prevăzută la lit. b) al art. 199 Cod penal.

3.1. A declarat apel și avocata Ana Sofroni, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelanta a indicat că inculpatul nu putea să cunoască proveniența bunurilor. Mai mult, acesta l-a întrebat pe Borodaci S. dacă bunurile sunt furate și ultimul l-a asigurat că sunt personale, împrejurări ce se confirmă prin declarațiile inculpatului și ale martorului Borodaci S.

Totodată, intenția criminală a inculpatului a fost combătută de martorii Dranca A., Baiura A. și Denisenco I., angajați ai poliției, care au indicat că acesta, în cadrul percheziției efectuate, a predat benevol lucrurile anterior sustrate din domiciliul lui Belous M. Ori, îndată ce a aflat că lucrurile au o proveniență criminală, inculpatul le-a predat benevol.

La fel, instanța de fond și-a întemeiat soluția privind încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 199 alin. (2) Cod penal – proporții mari, pe suma de 115.100 lei, însă aceste proporții nu au fost confirmate prin probe pertinente în cadrul urmăririi penale și a judecării cauzei.

Pe lângă aceasta, inculpatul a restituit șurubelnița electrică, polizorul unghiular și perforatorul, din moment ce a aflat că aceste bunuri au fost sustrate.

Altă eroare admisă de instanța de fond o constituie neaudierea părții vătămate în ședința de judecată în cadrul căreia ar fi fost clară existența sau lipsa pretențiilor de ordin material, luând în considerație că toate bunurile au fost restituite, astfel că prejudiciu material nu mai există.

Mai mult, începând cu urmărirea penală și până la retragerea instanței în camera de deliberare, era posibilă aplicarea prevederilor art. 109 Cod penal, fiind întrunite toate condițiile împăcării.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2019, apelul procurorului a fost respins ca nefondat.

Apelul apărării a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

A fost încetat procesul penal în privința lui Bundiuc Valeriu pe art. 199 alin. (1) Cod penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Bundiuc Valeriu a fost condamnat în baza art. 199 alin. (2) lit. c) Cod penal la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 04.12.2019, cu includerea perioadei aflării în arest de la 17.01.2019 până la 04.12.2019.

În rest, sentința se menține.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond corect a reîncadrat acțiunile inculpatului din prevederile art. 199 alin. (2) lit. b) Cod penal pe art. 190 alin. (1) Cod penal, apelul procurorului urmând a fi respins.

Ori, circumstanța agravantă sub formă de îndeletnicire operează în prezența a patru condiții: 1) repetarea de cel puțin de trei ori a infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 199 Cod penal; 2) făptuitorul nu a fost condamnat nici pentru una din infracțiunile care formează repetarea; 3) nu a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală pentru aceste infracțiuni; 4) dobândirea sau comercializarea bunurilor, despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, reprezintă pentru făptuitor singura sau principala sursă de venituri.

Astfel, infracțiunea prevăzută de art. 199 alin. (2) lit. b) Cod penal incrimină inculpatului și reîncadrată de instanța de fond, a fost comisă la începutul lunii august 2017, iar cealaltă infracțiune - la 03.09.2017, adică după comiterea primei infracțiuni, până în luna august 2017, acestuia nefiindu-i incriminate alte infracțiuni.

Acuzarea nu a prezentat probe că inculpatul a comis mai multe infracțiuni prevăzute de art. 199 alin. (1) Cod penal până în august 2017, lipsind și probe care să confirme că dobândirea sau comercializarea bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, reprezintă pentru făptuitor singura sau principala sursă de venituri, nefiind întrunite condițiile obligatorii stipulate supra, concluzia instanței de fond în această parte fiind corectă.

Și solicitarea acuzării privind condamnarea inculpatului în baza art. 199 alin. (3) Cod penal este neîntemeiată, soluția instanței de fond fiind corectă în această parte.

Conform art. 126 alin. (1), (1¹) Cod penal, se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoana sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1233 din 09.11.2016 a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, în mărime de 5600 lei.

Astfel, pentru calificarea acțiunilor în baza art. 199 alin. (2) lit. c) Cod penal, este necesar ca valoarea bunurilor dobândite să depășească suma de 112.000 lei, iar

pentru calificarea acțiunilor în baza art. 199 alin. (3) Cod penal, valoarea bunurilor dobândite ilegal urmează să depășească suma de 224.000 lei.

Învinuirea modificată în sensul agravării înaintată inculpatului, în baza art. 199 alin. (3) Cod penal, se bazează pe sentința Judecătorei Soroca din 28.11.2017 în privința lui Borodaci S., conform căreia valoarea totală a bunurilor sustrase de către acesta din domiciliul lui Belous M. constituie suma de 224.520 lei.

Ori, conform declarațiilor martorului Borodaci S., acesta i-a vândut inculpatului bijuteriile și un cuțit, iar celelalte bunuri nu au fost depistate la inculpat și nici martorul Borodaci S. nu a indicat că i-a înstrăinat alte bunuri.

În ședința de judecată, martorul Borodaci S. a negat declarațiile date în cadrul urmăririi penale că i-a vândut inculpatului doar o parte din bunuri la suma de 300 dolari SUA, iar o altă parte lui Catan I., că era în stare de ebrietate când a vândut bunurile și nu-și amintește ce bunuri a sustras.

Însă, declarațiile martorului din instanța de judecată că a înstrăinat toate bunurile sustrase doar inculpatului, sunt irelevante, ori, declarațiile date în cadrul urmăririi penale au fost făcute în apropiere cu comiterea infracțiunii.

Totodată, acuizarea nu a stabilit ce bunuri și în ce valoare au fost înstrăinate lui Catan I.

În același timp, inculpatul a predat toate bijuteriile și cuțitul colaboratorilor de poliție la cerere, iar în urma efectuării percheziției la domiciliul acestuia, nu au fost depistate alte bunuri, organul de urmărire penală neclarificând soarta acestora.

În asemenea circumstanțe, nu se poate afirma faptul că toate bunurile sustrase de Borodaci S. de la Belous M. au fost înstrăinate inculpatului, aceasta fiind o presupunere a organului de urmărire penală, atâta timp cât acestea nu au fost depistate.

Prin urmare, acuizarea fără careva temei juridic și bază probatorie i-a înaintat învinuirea lui Bundiuc V. pentru dobândirea fără o promisiune prealabilă a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari, adică a dobândit bunuri în sumă de 224.520 lei.

Mai mult, potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 08.08.2018, Bundiuc V. se învinuiește că a dobândit prin procurare de la Borodaci S. bani în sumă de 3600 lei, ceea ce este un nonsens, concluzionându-se că învinuirea a fost copiată din ordonanța de învinuirea lui Borodaci S. din cauza penală pe faptul furtului comis de la Belous M.

Conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Astfel, fiind analizate probele concludente și pertinente administrate, sub aspectul eficienței prevederilor art. 93-101, 26, 27 Cod de procedură penală, se atestă că instanța de fond just a recalificat acțiunile inculpatului pe episodul procurării bunurilor de la Revenco M. și Țărălungă V., din art. 199 alin. (2) lit. b) Cod penal în baza art. 199 alin. (1) Cod penal, ca dobândirea fără o promisiune prealabilă a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, iar pe episodul procurării bunurilor de la Borodaci S. acțiunile acestuia corect au fost reîncadrate din prevederile art. 199 alin. (3) Cod penal în baza art. 199 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca

dobândirea fără o promisiune prealabilă a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală acțiuni săvârșite în proporții mari.

Totodată, apelurile apărării prin care se solicită achitarea inculpatului urmează a fi admis din alte motive decât cele invocate.

Ori, nu poate fi dispusă achitarea inculpatului, deoarece conform probelor administrate, vina inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 199 alin. (1) și art. 199 alin. (2) lit. c) Cod penal este demonstrată integral, iar nerecunoașterea vinei de către inculpat constituie o poziție și o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 din CEDO, deoarece persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a le face.

Totodată, urmează a fi casată sentința și încetat procesul penal în privința inculpatului pe art. 109 alin. (1) Cod penal, în baza art. 60 Cod penal în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

Conform art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripției de tragere la răspundere penală.

Ori, de la data comiterii infracțiunii - începutul lunii august 2017 - au expirat mai mult de 2 ani, termenul de prescripție intervenind în august 2019, fiind oportună încetarea procesului penal în privința inculpatului în baza art. 199 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Pe lângă aceasta, se atestă existența temeiurilor legale pentru casarea hotărârii în partea numirii pedepsei inculpatului pe art. 199 alin. (2) lit. (c) Cod penal, ori, instanța de fond, la aplicarea pedepsei, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, cât privește scopul pedepsei penale și criteriile generale de individualizare a pedepsei și nu în deplină măsură a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă săvârșită cu intenție, anterior nu a fost condamnat, se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, circumstanțe agravante și atenuante nu au fost constatate și are la întreținere un copil minor, concluzionând că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu izolare de societate, însă instanța de fond neîntemeiat i-a aplicat ultimului pedeapsa închisorii de 1 an și 6 luni, fiind proporțională și echitabilă faptei comise pedeapsa cu 1 an închisoare.

Totodată, cheltuielile de birotică solicitate de acuzare nu fac parte din cheltuielile judiciare prevăzute de lege, deci, nu pot fi încasate din contul inculpatului.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că prin sentința Judecătoriei Soroca din 27.09.2017, Borodaci S. a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. d), 186 alin. (5), 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. c), d), 84

alin. (1) Cod penal la 7 ani închisoare, inclusiv pe episodul din 03.09.2017 privind sustragerea bunurilor de la Belous M., cu cauzarea pagubei în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 224.520 lei.

Mai mult, Borodaci S. a confirmat de mai multe ori, atât la urmărire penală, cât și în cadrul cercetării judecătorești, că bunurile sustrase de la Belous M. le-a vândut inculpatului.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 1233 din 09.11.2016 a fost aprobat quantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, în mărime de 5600 lei.

Astfel, pentru calificarea acțiunilor făptuitorului în baza art. 199 alin. (2) lit. c) Cod penal, este necesar ca valoarea bunurilor dobândite să depășească suma de 112.000 lei, iar pentru calificarea acțiunilor în baza art. 199 alin. (3) Cod penal, valoarea bunurilor dobândite ilegal urmează să depășească suma de 224.000 lei.

Potrivit ordonanței de modificare a învinuirii în sensul agravării înaintată lui Bundiuc V. în baza art. 199 alin. (3) Cod penal, valoarea totală a bunurilor sustrase din domiciliul lui Belous M. și realizate inculpatului constituie suma de 224.520 lei.

Ori, evaluarea pagubei și stabilirea proporțiilor constă din valoarea bunurilor sustrase și ulterior realizate inculpatului și nu din valoarea la care au fost apreciate bunurile sustrase când au fost procurate de inculpat cu 300 euro și 300 lei.

Totodată, poziția instanței de apel că instanța de fond corect a reîncadrat acțiunile acestuia din prevederile art. 199 alin. (2) lit. b) Cod penal în baza art. 199 alin. (1) Cod penal este contrară probelor acuzării.

Din declarațiile martorilor Revenco M., Țarălună V. și Borodaci S., este probată *indeletnicirea* inculpatului, și anume, aceștia cunoșteau că ultimul procură și realizează bunuri dobândite pe cale criminală, i-au realizat inculpatului în repetate rânduri bunuri sustrase, cunoșteau alte persoane care i-au mai realizat inculpatului bunuri sustrase. Martorii i-au realizat bunurile dobândite pe cale criminală, atât la el la domiciliu, cât și la locul lui de muncă, la piață, unde ultimul își desfășura activitatea de *indeletnicire*. Inculpatul procura bunurile la un preț mult mai redus de la persoanele care cunoștea că nu le pot aparține bunuri valoroase.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 2. și 4.* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, acestea fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel, probele administrate pe caz demonstrând clar și cert prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor prevăzute la art. 199 alin. (1) și 199 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Astfel, argumentul recurentului în favoarea elementului calificativ *sub formă de îndeletnicire* în cazul primului episod din august 2017, că: *„prin declarația martorilor Revenco M., Țarălungă V. și Borodaci S., este probată îndeletnicirea inculpatului, și anume, aceștia cunoșteau că ultimul procură și realizează bunuri dobândite pe cale criminală, i-au realizat inculpatului în repetate rânduri bunuri sustrase, cunoșteau alte persoane care i-au mai realizat inculpatului bunuri sustrase”* (*pct. 5.*), contravine prevederilor art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, conform căror persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă, cât și jurisprudenței relevante că, circumstanța agravantă sub formă de îndeletnicire operează în prezența a patru condiții: 1) repetarea de cel puțin de trei ori a infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 199 Cod penal; 2) făptuitorul nu a fost condamnat nici pentru una din infracțiunile care formează repetarea; 3) nu a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală pentru aceste infracțiuni; 4) dobândirea sau comercializarea bunurilor, despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală, reprezintă pentru făptuitor singura sau principala sursă de venituri.

Ori, asemenea împrejurări, în fapt și în drept, nu sunt prezente în speță, fapt indicat și în descriptivul hotărârilor contestate, iar recursul ordinar nici nu conține critici în aspectul vizat (*pct. 2., 4., 5.*).

Nu critică recurentul nici constatările regăsite în descriptivul hotărârilor atacate că: *„acuzarea și-a bazat poziția sa la agravarea învinuirii inculpatului pe sentința Judecătoriei Soroca din 28.11.2017 prin care Borodaci S. a fost recunoscut vinovat pentru furtul bunurilor lui Belous M. în sumă totală de 224.520 lei. În cadrul urmăririi penale nu a fost constatată soarta și depistate celelalte bunuri sustrase de Borodaci S., în afară de bijuterii. Ele nu au fost depistate la domiciliul inculpatului și nici Borodaci S. nu a declarat că i-a vândut acestuia alte bunuri în afară de bijuterii în asortiment și un cuțit de vânătoare. Mai mult, prin ordonanța de punere sub învinuire din 08.08.2018, Bundiuc V a fost învinuit că **a dobândit prin procurare de la Borodaci S. bani în sumă de 3600 lei**, ceea ce constituie o absurditate și demonstrează că învinuirea a fost transcrisă din ordonanța de învinuire a lui Borodaci S. în cauza penală privind furtul comis de la Belous M. Deci, a fost constatată fapta de dobândire fără o promisiune prealabilă a bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale*

criminală, acțiuni săvârșite în proporții mari, deoarece valoarea bunurilor (bijuteriilor) dobândite constituie suma de 115.100 lei” (pct. 2., 4., 5.).

Ori, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura penală (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura penală în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Ori, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2019, în privința inculpatului Bundiuc Valeriu XXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 iunie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun